

STAUROS

č. 11 máj/jún 2023

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

Príhovor vladyku Petra Rusnáka k PÄŤDESIATNICI

Zo srdca vás všetkých pozdravujem pri príležitosti sviatku Päťdesiatnice, Zostúpenia Svätého Ducha!

Prežili sme obdobie po Veľkej noci a súčasne obdobie očakávania. V ľudskom živote je to rovnaké, ako v činnosti srdca: diastola a systola – napätie a uvoľnenie. Aj náš život sa odohráva v rovnakom rytme: príprava, oslava, uspokojenie a potom opäť príprava na niečo ďalšie, napätie z toho, čo má prísť do nášho života a opäť uvoľnenie.

Počas štyridsiatich dní pôstu mala celá Cirkev upriamený pohľad na vzkriesenie Kristovo, a stále nám zdôrazňovala, aby sme sa pozerali tým smerom. Pôst totiž nie je zmyslom duchovného života, ale iba prípravou na niečo významnejšie. Potom však prišla noc a ráno Paschy, a zrazu počujeme: prečo hľadáte?, choďte do Galilei, choďte a povedzte, oznámte... A vtedy pochopíme, že dielo ešte nie je dokončené, že sa nesmieme uspokojiť s udalosťou, ktorá je akoby mimo nás, ktorú niekto urobil za nás. Kristus naozaj vstal z mŕtvych, ale tým to neskončilo. Kristovo vzkriesenie, hoci je tou najdôležitejšou udalosťou dejín spásy, nie je definitívnou bodkou v živote Cirkvi, ani v živote kresťana. Dielo ešte nie je dokonané, ešte čaká na realizáciu v živote človeka. Nastáva obdobie ohlasovania, evanjelizácie, svedectva. Lenže ako ho zrealizovať, ak sme ešte stále za zatvorenými dverami..., ak sme ešte v strachu pred „židmi“..., ak sa iba čudujeme z prázdneho hrobu..., z toho čo sa stalo?

Boh ponúka riešenie. Chce, aby sa udalosť Kristovho vzkriesenia stala našou životnou, osobnou skúsenosťou. Ponúka dar svojho Svätého Ducha:

A keď s nimi stoloval, prikázal im, aby neodchádzali z Jeruzalema, ale aby očakávali Otcovo prisľúbenie: O ktorom ste počuli odo mňa, že Ján krstil vodou, ale vy budete o niekoľko dní pokrstení Duchom Svätým.

Tento druhý krst je priam tak dôležitý ako ten prvý: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do nebeského kráľovstva. Vojsť do nebeského kráľovstva znamená vidieť zázraky, ktoré Boh vykonal a koná v živote, a hovoriť o nich, vlastne, hovoriť o ňom! Tak ako, keď vojdeme do galérie, do chrámu, alebo do veľkolepej prírodnej scenérie a v nemom úžase hľadáme na krásu, ktorú sme si predtým, možno, ani nevšimli, a potom sme plní túžby niekomu o tom porozprávať.

„...čo sme počuli, čo sme na vlastné oči videli, na čo sme hľadeli a čoho sa naše ruky dotýkali, to zvestujeme.“

Zvestovať, ohlasovať, hovoriť - to je Kristova požiadavka. A na splnenie tejto úlohy ponúka svojho Svätého Ducha. Až vtedy sa každý z nás: biskup, kňaz, veriaci stane hodnoverným svedkom, lebo nevydáva svedectvo iba ústami, ale aj svojím životom. Mnohí ľudia podľahli klamu, že povinnosť ohlasovať, evanjelizovať, je záležitosťou svätených služobníkov a vnútra kostola. Necítia v srdci ten plameň, o ktorom hovorí prorok Jeremiáš, ktorý mal rovnaké pokušenie: nebudem viac hovoriť v jeho mene. Ale v srdci mi bol sťa horiaci oheň, zovretý v mojich kostiach, namáhal som sa, aby som to vydržal, no nevládal som. Je to rovnaké, ako to, čo po tomto dni, povedia apoštoli vo Veľrade: My nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli.

Práve k tomu pozýva Svätý Otec celú cirkev: synodálna cesta, totiž, nie je len o zmene štruktúr, ale najmä o zmene zmýšľania. Kedy apoštoli povedali: my sme toho svedkami? – až po naplnení Svätým Duchom! Dovtedy sedeli za zatvorenými dverami. K tomuto autentickému svedectvu sme pozvaní všetci. Takto sa zrodila Cirkev.

Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili, a na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť.

A svet sa zmätene pýtal: ako to že ich počujeme, každý vo svojom jazyku?

V dnešnom krutom svete zmietanom vojnami, ekonomickou, či migračnou krízou, nepokojmi a neistotou, je tento jazyk Svätého Ducha, táto reč lásky, našim jediným dorozumievacím prostriedkom, ktorému svet rozumie a ktorému uverí. A nielen vo svete, ale aj v našich rodinách, manželstvách, farnostiach, osvojme si jazyk Svätého Ducha.

Pripomeňme si historickú Paschu. Mohli by sme povedať: Tak ako Jahve v Egypte, prešiel krajinou v noci, Kristus v tú noc vyšiel z hrobu. Tam obišiel ich domy, tu vstal bez nášho pričinenia. Teraz však Svätý Duch chce prejsť nielen krajinou, a nielen vyvetrať, ale naplniť celý dom. Prejsť priamo našim životom, našim srdcom, a urobiť z nás nové stvorenie, ktoré nie je len človekom so živou dušou, ale oživujúcim duchom, aby: z vnútra toho, kto verí tiekli prúdy živej vody.

Náš duchovný život nezačína, ani od stvorenia sveta, ani od založenia Ríma, dokonca ani od Narodenia Krista, alebo od vzkriesenia Kristovho. Náš duchovný život začína príchodom Svätého Ducha, ktorý sa rozlieva v našich srdciach, príchodom jeho lásky, ktorá nám zjaví, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.

Tu je aj vysvetlenie, prečo východné cirkvi celý liturgický rok odvodzujú od výrazu: Po Päťdesiatnici! To je ten archimedovský pevný bod, ktorý musíme nájsť, aby sme pohli vesmírom. Lepšie povedané už ho nemusíme hľadať, je daný: je to prítomnosť Božieho Ducha v nás, život v Duchu!

Presvätá Bohorodička, ktorá počala z Ducha Svätého, nosila Krista vo svojom lone, a bola v strede zhromaždenia, ktoré sa modlilo, nech nám vyprosí požehnanú prítomnosť Svätého Ducha v nás, až po uskutočnenie zvolania svätého apoštola Pavla: Kristus v nás – nádej spásy!

+ Požehnanie Pánovo nech je na vás s jeho milosťou a láskou!

Takéto sviatky Päťdesiatnice a po Päťdesiatnici, naplnené pravým kresťanským svedectvom
želá *vladyka Peter!*

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 29. 5. - 4. 6. 2023

Pondelok	SVÄTÉHO DUCHA 7:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:30 <i>Akatist k Sv. Duchu</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), sprievod okolo chrámu
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † zosnulí z rod. Kollariková, Pivovarová...
Streda	16:30 Modlitba za synodu – Moleben k presvätej Bohorodičke 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † o. Emil, panychída
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * za darcov
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Kalina, panychída
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Mariana, Alexander, Zuzana, <i>panychída</i> následne: <i>veľká večiereň</i>

NEDEĽA PRVÁ PO PÄŤDESIATNICI – Všetkých svätých, 8. hlas

8:00	Utieraň (cirkevnoslovanská)
9:00	Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
10:30	Sv. liturgia (slovenská)
12:00	Sv. liturgia (slovenská)
16:00	<i>Sv. liturgia v Malackách</i>
17:00	Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: <i>večiereň</i>

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 5. - 11. 6. 2023

Pondelok	<i>Začiatok Petro-pavlovskeho pôstu</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Štvrtok	<i>Slávnostná poklona prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista</i> 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> 16:30 <i>Akatist k Ježišovi Kristovi</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Lukáš, <i>myrovanie</i> ,
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: <i>veľká večiereň</i>

NEDEĽA DRUHÁ PO PÄŤDESIATNICI, 1. hlas

8:00	Utieraň (cirkevnoslovanská)
9:00	Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
10:30	Sv. liturgia (slovenská)
12:00	Sv. liturgia (slovenská)
16:00	<i>Sv. liturgia v Pezinku - Cajle</i>
17:00	Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: <i>večiereň</i>

OZNAMUJEME

- V nedeľu 28. 5. 23 bude po sv. liturgiách myrovanie, ktoré bude zároveň aj zbierkou na katolícke masmédiá. Ďakujeme vopred za Vaše dary.
- V pondelok, 29. 5. 23 slávime odporúčaný sviatok **Pondelok sv. Ducha**. Okrem sv. liturgie o 17.00 bude aj sv. liturgia ráno o 7:00 hod. v slovenskom jazyku a o 16:30 hod. sa pomodlíme akatist k Svätému Duchu.
- Deň 31. máj 2023 vyhlásil svätý Otec František za „Deň modlitieb za synodu.“ V každej diecéze a eparchii sa v tento deň, v ich mariánskych svätyniach, má uskutočniť modlitba za úspešný priebeh a zavŕšenie Synody o synodalite. V našej eparchii sa budeme modliť na tento úmysel v našom katedrálom chráme v stredu, 31. mája o 16:30 hod. moleben k presvätej Bohorodičke, ako aj následne pri sv. liturgii o 17:00 hod. Na toto modlitbové stretnutie Vás srdečne pozývame.
- Piatok, 2. 6. 23 je prvým piatkom v mesiaci. Budeme sláviť dve sv. liturgie: ráno o 7:00 hod. v slovenskom a večer o 17:00 hod. v cirkevnoslovanskom jazyku. Počas celého dňa bude v chráme možnosť prísť k sv. spovedi.
- Pozývame záujemcov na modlitebné stretnutie s rozjímaním nad Božím slovom, ktoré bude v piatok, 2. 6. 23 po sv. liturgii, cca. o 18:00 hod. na eparchiálnom úrade. Stretnutie je vhodné pre všetkých, ktorí sa chcú hlbšie zamýšľať nad významom Božieho slova pre svoj život v spoločenstve veriacich.
- Sv. tajomstvo manželstva chcú prijať: *Adrián Goncharov a Natália Ratkina*. Ak by niekto vedel o kánonickej prekážke brániacej sláveniu manželstva, má to oznámiť miestnej cirkvi.
- V nedeľu 4. 6. 23 budeme sláviť sv. liturgiu aj v chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách so začiatkom o 17:00 hod.
- V pondelok, 5. 6. 23 začíname Petro-pavlovský pôst, ktorý potrvá až do sviatku sv. Petra a Pavla, 29. júna. V našej cirkvi síce nie je spojený so zmenou bežnej pôstnej disciplíny, ale v našej eparchii si zasluhuje pozornosť, keďže sv. Peter a Pavol sú naším osobitnými patrónmi.
- Vo štvrtok, 8. 6. 23 slávime sviatok *Slávnostnej poklony prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista* (ľudový názov Božie telo). V predvečer sviatku bude preto veľká večiereň a vo sviatok budú sv. liturgie ráno o 7:00 v cirkevnej slovančine a o 17:00 v slovenskom jazyku spojené s myrovaním. Pred večernou sv. liturgiou sa o 16.30 pomodlíme Akatist k Ježišovi Kristovi.
- Iniciatíva veriacich: V nedeľu, 11. 6. 23 pozývame po 2. resp. 3. sv. liturgii na spoločný farský picnic do Medickej záhrady formou vlastných zásob. Môže to byť príležitosť na „tím-bilding“ v rámci farnosti.
- V nedeľu, 11. 6. 23 budeme sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku – Cajle so začiatkom o 16.00 hod.
- V spojitosti s blížiacim sa *eparchiálnym odpustom* v Šaštine, ktorý bude v sobotu, 17 júna 2023, ponúkame aj sprievodný duchovno-relaxačný program s ubytovaním v tamojšom komplexe pri bazilike už od piatka 16. júna 18.00 hod. do nedele 18. júna. Súčasťou programu bude prednáška prof. Evy Grey v sobotu 17. júna o 13:30 hod. na tému: *Rodová ideológia - výzva pre kresťanskú rodinu*. Pre deti a mladých sme na sobotné popoludnie ako pred rokom objednali zábavné atrakcie. V prípade Vášho záujmu, prosíme o vyplnenie formulára <https://forms.gle/xNYU7jE9EBkK8Gch9> do nedele, 11. 6. 23 Tento termín platí aj pre nahlásenie sa na prepravu objednaným autobusom v samotný deň odpustovej slávnosti.
- Sobotné sv. liturgie v UPeCe Mlynská Dolina pre dlhodobý nedostatok záujmu už neslávime.

- Kapacita letného eparchiálneho tábora (LET 23) pre deti a mládež je už zaplnená. Je možné prihlásiť sa ešte osobne na pozíciu náhradníka v prípade uvoľnenia miest.
- Prosíme spevu schopných veriacich, aby podľa možností priložili svoj hlas k dobrému dielu a posilnili naše chrámové zbory Kyrillomethodeon a Chrysostomos.
- Pod hlavičkou Košickej eparchie vydalo OZ Byzantinos knihu *Múdrosť na cestu*. Ide o zbierku rozhovorov s duchovnými otcami kresťanského Východu od autora Sergeja Boľšakova. Kúpou knihy za príspevok 8 € môžete podporiť pútnické miesto Klokočov.

ĎAKUJEME

- Bohu známy daroval na podporu farnosti 300 €, iný Bohu známi oferoval 50 €. Vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rodičom prvospedajúcich sa detí (19. 5. 23) a rodine Porhinčákovej a Ďukovej (26. 5. 23)
3. 6. 2023 v rozpise nasledujú: rod. Mocková a Žačiková
10. 6. 2023 sú na rade rod. Beblavá, Pätoprstá a Rimová
Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845
e-mail: bratislava@grkatba.sk
o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717